# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1896.** Wydano i rozesłano dnia 15. Maja 1896. **Część VII.**


Nr. 23.

## U s t a w a

z dnia 11. Kwietnia 1896, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 14. Października 1870, Nr. 79. Dz. u. kr., nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 42, 53, 63, 72 i 112 ustawy krajowej z dnia 14. Października 1870, Nr. 79. Dz. u. kr., nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu a mianowicie oddziału *A)* ustawy gminnej, zostają uchylone; w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 20.

### Skład, wybór Rady miejskiej i jej okres wyborczy.

Rada miejska składa się ze stu członków (Radnych miejskich). Członków Rady miejskiej wybiera gmina na lat sześć.

Co trzy lata ustępuje 50 radnych, a w miejsce ustępujących nowy wybór będzie przedsięwziętym.

Po upływie trzech lat od pierwszego wyboru, dokonanego po wejściu w życie niniejszej ustawy, tudzież po upływie trzech lat od wyboru wszystkich stu członków Rady miejskiej, dokonanego skutkiem rozwiązania Rady (§. 112), losowanie oznaczy tych radnych, którzy mają ustąpić.

Jeżeliby w ciągu pierwszego trzechlecia od wyboru pełnej Rady zmniejszyła się liczba radnych wskutek śmierci, ustąpienia lub z innej przyczyny, natenczas wylosowaną będzie tylko taka ilość radnych, ażeby liczba wylosowanych razem z tymi, którzy ubyli dosięgła liczby 50.

Wylosowani radni mogą być ponownie wybrani. Szczegółowe przepisy co do sposobu przeprowadzenia losowania oznaczy regulamin czynności Rady miejskiej, który Rada miejska uchwali.

Prezydent miasta i pierwszy Wiceprezydent w żadnym razie nie podlegają losowaniu.

Na przyszłość ustępować będą w liczbie 50 ci radni, którzy przed 6 laty zostali wybrani, jakoteż ci, dla których z końcem trzechlecia upłynął czas, na jaki przy uzupełniającym wyborze w myśl §. 24. zostali wybrani.

Ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Ustępujący radni urzędować będą aż do przeprowadzenia nowych wyborów.

Radni przed sześciu laty wybrani, którzy w ciągu kadencyi wskutek śmierci, dobrowolnego złożenia mandatu, lub z innej przyczyny przestali być członkami Rady miejskiej, mają być zaliczeni do liczby tych radnych, na których przypada kolej ustąpienia.

Oprócz tego co trzy lata przeprowadzonym zostanie także wybór w miejsce tych przed trzema laty wybranych radnych, którzy w ciągu kadencyi wskutek śmierci, dobrowolnego złożenia mandatu, lub z innej przyczyny przestali być członkami Rady miejskiej.

Wybór ten przedsięwziętym będzie na lat trzy.

Bliższe postanowienia o uprawnieniu do wyboru, o obieralności i postępowaniu przy wyborach, zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Lwowa.

## §. 21.

## Wybór Prezydenta, Wiceprezydentów i Delegatów miejskich.

Rada miejska wybiera ze swojego grona Prezydenta, pierwszego i drugiego Wiceprezydenta oraz Delegatów.

Przy wyborze Delegatów miejskich oznaczy Rada miejska także ich liczbę.

Bliższe postanowienia o wyborze Prezydenta, Wiceprezydentów i Delegatów, zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Lwowa.

## §. 23.

## Okres urzędowania Prezydenta, Wiceprezydentów i Delegatów.

Prezydent i pierwszy Wiceprezydent obierani będą na lat sześć, drugi Wiceprezydent na lat trzy.

Jeżeli Prezydent lub pierwszy Wiceprezydent wybrany będzie w ciągu kadencyi, w takim razie urzedowanie ich trwa tak długo, jak długo trwać ma jeszcze sześcioletni okres mandatu radnego. Wybrany w ciągu kadencyi drugi Wiceprezydent urzędować będzie tylko do końca trzechlecia.

Jednak po upływie tego czasu, jak i w razie wcześniejszego ustąpienia z Rady (§. 20), pozostaje Prezydent w urzędowaniu aż do zaprzysiężenia nowego wybranego Prezydenta, Wiceprezydenci zaś aż do ponownego wyboru Wiceprezydentów.

Delegatów miejskich wybiera Rada na trzy lata.

Ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Prezydent i Wiceprezydenci obejmują urząd z dniem złożenia przysięgi, Delegaci od dnia ich wyboru.

Członek Rady miejskiej nie może być związany żadną instrukcyą,

§. 24.

## Wybory uzupełniające.

W razie opróżnienia posady Prezydenta lub Wiceprezydentów w ciągu okresu wyborczego, winna Rada najpóźniej do 14 dni przedsięwziąć w ich miejsce nowy wybór.

Ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Jeżeliby w ciągu trzechletniego okresu ubyło co najmniej 20 radnych, wtedy dla uzupełnienia Rady rozpisze Prezydent na podstawie ostatniej listy wyborczej nowy wybór na taki czas, przez jaki ci, w których miejsce nowowybrani wstępują, mieli urzędować.

§. 25.

## Zatwierdzenie i przysięga Prezydenta i Wiceprezydentów.

Wybór Prezydenta wymaga zatwierdzenia cesarskiego.

Skoro zatwierdzenie nastąpi, Prezydent w obecności Rady miejskiej i radnego ciała Magistratu złoży przysięgę do rąk Namiestnika kraju na wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do ustaw i sumienne wypełnianie swoich obowiązków. Wiceprezydenci składają taką samą przysięgę do rąk Prezydenta na Zgromadzeniu Rady miejskiej.

§. 26.

## P ł a c e.

Drugi Wiceprezydent, Delegaci i inni członkowie Rady urzędują bezpłatnie.

Za sprawowanie interesów Gminy po za jej obrębem, mogą oni żądać wynagrodzenia.

Płace i inne emolumenta Prezydenta i pierwszego Wiceprezydenta ustanawia Rada miejska na cały czas ich urzędowania.

Prezydentowi, który przez 15 lat nieprzerwanie urząd Prezydenta piastował, może Rada miejska po jego ustąpieniu z urzędu, wyznaczyć stosowną emeryturę. — To samo stosuje się do pierwszego Wiceprezydenta.

Jeżeli drugi Wiceprezydent przez czas dłuższy zastępować będzie Prezydenta lub pierwszego Wiceprezydenta, pobierać będzie dyety dzienne, odpowiadające płacy pierwszego Wiceprezydenta.

§. 27.

Prezydent i Wiceprezydenci muszą mieć we Lwowie stałe zamieszkanie.

§ 28.

## Ustąpienie z urzędu.

Prezydent, Wiceprezydenci i Delegaci nie mogą bez zezwolenia Rady złożyć urzędowania swojego.

Prezydent, Wiceprezydenci, Delegaci i radni tracą swe urzęda, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie ich obieralności stała na przeszkodzie.

Jeżeli który z nich popadnie w śledztwo lub zostanie oskarżonym sądownie z powodu jednego z czynów karygodnych w §§. 3. i 11. ordynacyi wyborczej miasta Lwowa wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony albo postępowanie ugodowe zostanie zarządzone, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędowania, dopóki trwa to postępowanie karne, krydalne lub ugodowe.

Wiceprezydenci i Delegaci miejscy mogą być także suspendowani lub usunięci z urzędu, jeżeli się okażą winnymi zaniedbania obowiązków urzędowych. O takiem usunięciu lub zasuspendowaniu orzeka Rada miejska ostatecznie.

Radnych, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, może Rada miejska uznać za występujących.

§. 42.

## Inne sprawy należące do zakresu działania Rady miejskiej.

Do zakresu działania Rady miejskiej należą jeszcze sprawy następujące:

*a)* wybór Prezydenta miasta, pierwszego i drugiego Wiceprezydenta;

*b)* nadawanie prawa przynależności do gminy; nadawanie obywatelstwa miejskiego i honorowego, tudzież rozstrzyganie co do utraty obywatelstwa (§. 9.); ustanawianie opłaty za nadanie prawa przynależności i obywatelstwa miejskiego, niemniej uwolnienie od niej (§§. 4. i 6.);

*c)* czuwanie nad dokładnem prowadzeniem metryk gminy i spisu wyborców;

*d)* wykonanie przysługującego gminie prawa patronatu lub prezentowania, tudzież rozdawanie stypendyów, jakoteż innych miejsc fundacyjnych;

*e)* zawiadywanie, nadzorowanie, zakładanie i utrzymywanie szkół ludowych i średnich w granicach ustawą oznaczonych;

*f)* wybór mężów zaufania do jednania stron (§. 30. m.);

*g)* uchwalanie wniosków do zmian statutu miejskiego, lub zmiany granic miasta (§. 2.).

Taka jednak uchwała, aby była ważną, musi być powziętą na dwóch nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach.

Zmiany statutu jedynie w drodze ustawodawstwa krajowego nastąpić mogą.

§. 53.

## Władza Prezydenta i jego Zastępców w ogólności.

Prezydent jest przełożonym Magistratu i urzędów miejskich, kieruje ich czynnościami i czynności te nadzoruje.

W razie przeszkody zastępuje Prezydenta pierwszy Wiceprezydent a tego ostatniego drugi Wiceprezydent.

Prezydent i pierwszy Wiceprezydent urzędują stale.

§. 63.

## O składzie i zakresie działania Magistratu i innych urzędów miejskich.

Magistrat składa się z Prezydenta, pierwszego i drugiego Wiceprezydenta, Delegatów miejskich, z Dyrektora, Radców Magistratu i urzędników pomocniczych.

Prezydent, Wiceprezydenci i Delegaci miejscy wchodząc w skład Magistratu, nie przestają być członkami Rady miejskiej.

Pod kierownictwem Prezydenta zarządza Magistrat bezpośrednio sprawami gminy i zostających pod jej zarządem zakładów i funduszów i załatwia czynności bieżące w sprawach jemu przekazanych.

W sprawach poruczonego zakresu gminy, mianowicie w sprawach administracyi politycznej, jest Magistrat pod przewodnictwem Prezydenta pierwszą instancyą w obrębie miasta.

Kollegialnym posiedzeniom w Magistracie przewodniczy Prezydent lub jego Zastępca.

Bez przewodnictwa Prezydenta lub jego Zastępcy, Magistrat ważnej uchwały powziąć nie może.

§. 72.

## Mianowanie urzędników.

Rada miejska mianuje Dyrektora Magistratu, jakoteż wszystkich urzędników Izby obrachunkowej na przedstawienie Prezydenta, innych zaś urzędników gminy i zakładów gminnych na przedstawienie Magistratu.

Dyrektor i Radcy Magistratu, Naczelnik urzędu budowniczego, Naczelnik Izby obrachunkowej i Kasyer są stałymi urzędnikami.

Rada miejska postanowi, jakie inne posady służbowe mają być stałymi urzędnikami obsadzone.

Stali urzędnicy miejscy złożą do rąk Prezydenta w obecności ciała radnego Magistratu przysięgę na wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do ustaw i sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Dyrektor i Radcy Magistratu, Naczelnik urzędu budowniczego, Naczelnik Izby obrachunkowej i Kasyer nie mogą być w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa między sobą aż do czwartego stopnia włącznie. W takimże stosunku nie mogą także zostawać między sobą i ze swymi podwładnymi Naczelnicy biur urzędów pomocniczych.

Konceptowi urzędnicy Magistratu, używani do załatwiania spraw poruczonego zakresu działania, muszą się wykazać z odbytych egzaminów praktycznych, jakie dla urzędników Państwa tej kategoryi są przepisane.

§. 112.

## Rozwiązanie Rady miejskiej.

Namiestnik może rozwiązać Radę miejską.

Gminie służy rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej.

Najdalej w 6 tygodni po rozwiązaniu nowy wybór rozpisany być musi.

Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym zarządzi co potrzeba dla tymczasowego załatwiania spraw aż do wprowadzenia nowej Rady miejskiej.

Zanim wybór nowej Rady miejskiej dokonanym będzie, Prezydent i Wiceprezydenci pozostają na swych posadach, sprawują bieżące interesa gminy i wykonują służące Radzie miejskiej przy wyborach prawa.

Rada miejska, którą Namiestnik rozwiązał, może, lecz tylko celem wniesienia rekursu zgromadzić się na posiedzenie tajne.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy wchodzą w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku ustaw krajowych.

Wybory nowej Rady na lat sześć zarządzi jednak Prezydent dopiero z upływem obecnej kadencyi.

Art. III.

Postanowienia ordynacyi wyborczej miasta Lwowa dotyczące wyboru pierwszego Wiceprezydenta, zastosowane będą także do wyboru drugiego Wiceprezydenta.

Art. IV.

Pod powołaną w §§. 22. i 25. ordynacyi wyborczej miasta Lwowa ilością trzech czwartych części radnych rozumieć należy siedmdziesięciu pięciu radnych.

Przy wyborach co trzy lata się powtarzających, do liczby siedmdziesięciu pięciu należy policzyć tych radnych, których mandat jeszcze nie wygasł i taką ilość nowowybranych radnych, jaka się okaże potrzebną do uzupełnienia liczby siedmdziesięciu pięciu radnych.

Przy pierwszym wyborze dokonanym po wejściu w życie niniejszej ustawy urzędować będzie dotychczasowa Rada miejska aż do uznania ważności wyboru przynajmniej siedmdziesięciu pięciu nowowybranych radnych.

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 11. Kwietnia 1896.

**Franciszek Józef** w. r.

**Badeni** w. r.

Nr. 24.

# Obwieszczenie

c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów z dnia 14. Kwietnia 1896, do L. 24.370/896, co do ustanowienia jezdnego pocztowego na czas od 1. Kwietnia 1896 do końca Września 1896.

Jezdne pocztowe od konia i za miryameter ustanawia się na czas od 1. Kwietnia do 30. Września 1896 jak następuje:

| W dawnym obwodzie | Za Jazdy | | | |
|---|---|---|---|---|
| | extra pocztą | | pocztą zwyczajną | |
| | zł. | ct. | zł. | ct. |
| Kraków, Nowy - Sącz, Wadowice | 1 | 02 | — | 85 |
| Sanok | — | 98 | — | 82 |
| Rzeszów, Tarnów, Żółkiew | — | 96 | — | 80 |
| Brzeżany, Lwów, Przemyśl, Sambor, Stanisławów, Stryj, Tarnopol | — | 91 | — | 76 |
| Czortków, Kołomyja, Złoczów | — | 89 | — | 74 |

Należytość za wóz kryty wynosi połowę, za niekryty czwartą część jezdnego za jednego konia i miryameter.

Czestne na pocztyliona i należytość za smarowanie woza pocztowego pozostaje niezmienione.

C. k. Dyrekcya poczt i telegrafów.

Lwów, dnia 14. Kwietnia 1896.

**Seferowicz** w. r.

Nr. 25.

# Ustawa

z dnia 16. Kwietnia 1896 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą zmienia się niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 15. Sierpnia 1866, Dz. u. kraj. Nr. 28, o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczaniu przyrządów i sprzętów kościelnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 2, 8, 9, 10, 12, 13 i 15 ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Dz. ust. kraj. Nr. 28, o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczania przyrządów i sprzętów kościelnych, przestają w dotychczasowem brzmieniu obowiązywać, a natomiast obowiązywać będą następujące postanowienia:

§. 2.

Jeżeli nie ma wymienionych w §. 1. ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Dz. u. kraj. Nr. 28 źródeł, przeznaczonych na pokrycie kosztów stawiania, utrzymywania i najmowania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, albo jeśli z tych źródeł da się pokryć tylko pewną część kosztów, należy w pierwszym wypadku na pokrycie wszystkich, w drugim wypadku na pokrycie reszty ściśle kościelnych potrzeb użyć przedewszystkiem bieżącego dochodu kościelnego, jako to: dochodu z obnoszonej podczas nabożeństwa tacy lub woreczka, dochodu za użycie światła, paramentów i sprzętów kościelnych, dochodu za użycie dzwonów i t. p., dalej rozporządzalnego ściśle kościelnego majątku lub dochodu, a gdyby i te źródła nie wystarczały na pokrycie rzeczonych kosztów, to na cel wyżej omówiony, pozwala się użyć ściśle kościelnego majątku zakładowego, o ile nie ma wskazanego sobie innego przeznaczenia i nie jest potrzebny do pokrycia innych wydatków, które z dochodu majątku kościelnego opędzać się mają,

z zachowaniem wszakże przepisów ustawniczych o sprzedaży i obciążaniu mienia kościelnego.

Kościoły filialne wolne są od konkurowania z własnym dochodem lub majątkiem zakładowym na rzecz kościoła macierzystego i parafii macierzystej.

§. 8.

Wydatki nie pokryte środkami określonymi w §§. 1 i 3—7, ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Dz. u. kr. Nr. 28 i w §. 2 tej ustawy mają ponosić:

1. parafianie tego samego obrządku;

2. katolicy tego samego obrządku nie zamieszkali w okręgu parafialnym;

3. osoby prawne, (skarb państwa, fundusz publiczny, gmina), spółki i stowarzyszenia, które według swej ustanowy nie służą wyłącznie lub przeważnie celom innego wyznania lub innego obrządku, — strony wymienione pod 2 i 3 pod warunkiem, jeżeli mają przypisany podatek gruntowy lub domowy od realności położonych w okręgu parafialnym, albo jeżeli w okręgu parafialnym znajduje się siedziba lub zarząd ich przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, od którego mają przypisany podatek zarobkowy lub dochodowy w gminie podatkowej, położonej w całości lub w części w okręgu parafialnym.

§. 8 *a)*.

Rozkład wydatków przypadających na należących do parafii członków gminy, wymienionych w §. 8 pod l. 1), nastąpić ma według postanowień Działu V. ustawy gminnej w ten sam sposób, jak rozkład innych wydatków gminnych.

Jeżeli parafia składa się z kilku gmin, obszarów dworskich lub części tychże, natenczas należy, jeśli niema innej umowy, rozłożyć koszta na każdą gminę i na każdy obszar dworski w stosunku do podatków bezpośrednich, uiszczanych przez należących do dotyczącego obrządku właścicieli tych obszarów dworskich lub ich części, tudzież przez członków gmin lub części gmin wcielonych do parafii.

Gminie wolno z funduszów własnych pokryć w całości lub w części wydatki przypadające na jej członków.

§. 8 *b)*.

Miarę dla współudziału stron konkurujących, wymienionych w §. 8. pod liczbą 2 i 3 stanowi co do podatku gruntowego i domowego podatek

rządowy od realności leżących w okręgu parafialnym, co do budynków czasowo od podatku uwolnionych, niepłatny podatek domowo-czynszowy i domowo-klasowy.

Co do podatku zarobkowego i dochodowego stanowi miarę rozkładu z reguły cała kwota podatkowa wraz z dodatkiem nadzwyczajnym, przypisana stronie konkurującej w gminie podatkowej oznaczonej w §. 8.

Co do osób prawnych, spółek i stowarzyszeń należy jednak brać w rachubę tylko część podatków oznaczonych w obu poprzedzających ustępach, odpowiadającą stosunkowi, jaki zachodzi w gminie podatkowej między ludnością katolicką tego obrządku, którego potrzeby mają być datkiem konkurencyjnym pokryte, a ogółem ludności tejże gminy.

Jeżeli osoba fizyczna lub prawna, spółka lub stowarzyszenie, obowiązana do konkurowania w miarę przypisanego podatku zarobkowego lub dochodowego, posiada zakłady lub zarządy przedsiębiorstwa w kilku okręgach parafialnych, leżących w obrębie jednej gminy podatkowej, to należy podatek zarobkowy lub dochodowy, a względnie kwotę tego podatku, oznaczoną według postanowień powyższego ustępu, jako podstawę konkurencyi rozłożyć na dotyczące okręgi parafialne, a względnie na ich części w gminie podatkowej położone podług stosunku ilości mieszkańców katolickich tego obrządku, którego potrzeby mają być pokryte datkiem konkurencyjnym.

## §. 8 *c)*.

Cyfry ludności potrzebne do oznaczenia podstawy konkurencyi należy obliczać według liczb, których dostarczył ostatni spis ludności.

## §. 8 *d)*.

Przy obliczaniu datków konkurencyjnych w miejscu zamieszkania strony obowiązanej do konkurencyi (§. 8. liczba 1, 2 i 3) nie należy już brać w rachubę tych kwot podatkowych, które w myśl tej ustawy mają służyć za podstawę do wymiaru datku konkurencyjnego w innych okręgach parafialnych.

## §. 8 *e)*.

Jeżeli jedna z wymienionych w §. 8. licz. 2 i 3 osób fizycznych lub prawnych ma z tytułu patronatu płacić datek na cele konkurencyi parafialnej, wolną jest od opłaty datku, w miarę powyższych postanowień wymierzyć się mającego, jeśli datek ten jest równy lub mniejszy jak datek z tytułu patronatu, jeśli zaś datek konkurencyjny wynosi więcej niż datek z tytułu

patronatu, winna dopłacić jedynie nadwyżkę, o którą datek konkurencyjny przewyższa datek z tytułu patronatu.

§. 9.

Jeśli w okręgu parafialnym poza obrębem gminy, w której jest macierzysty kościół parafialny, znajduje się kościół filialny, utrzymywany przez należących do niego parafian, obowiązani są ci ostatni, o ile niema osobnej umowy, do konkurencyi na rzecz macierzystego kościoła parafialnego w kwocie, która nie może przenosić jednej trzeciej części wydatków pokryć się mających w drodze konkurencyi.

Wysokość tej kwoty oznaczy w każdym poszczególnym wypadku władza orzekająca, mając na względzie zachodzące okoliczności, mianowicie: sposób powstania filii, jej oddalenie od kościoła macierzystego, stosunek liczby dusz, ilość podatków opłacanych przez filialistów, koszta utrzymania kościoła filialnego i t. p.

W żadnym razie jednak nie może datek konkurencyjny, przypadający na filialistów, przewyższać datku, któryby na nich przypadał, jeśliby w stosunku do opłaconej należytości podatków bezpośrednich byli obowiązani przyczyniać się w równej mierze z resztą parafian okręgu parafialnego do pokrycia całego wydatku na kościół macierzysty.

Do pokrycia wydatków na mieszkalne i gospodarcze budynki parafii macierzystej, mają oni przyczyniać się w równej mierze, jak reszta parafian okręgu parafialnego.

§. 9 *a)*.

Jeżeli przy kościele filialnym, utrzymywanym przez należących do niego parafian, jest ustanowiony osobny duchowny do wykonywania duszpasterstwa, natenczas parafianie należący do tego filialnego kościoła wolni są od obowiązku konkurowania na rzecz macierzystego kościoła parafialnego.

Od obowiązku konkurencyi na rzecz parafialnych budynków mieszkalnych i gospodarczych, wolni są jednak tylko w tym wypadku, jeżeli budynki takie dla duchownego, przy ich kościele fiilialnym ustanowionego, z własnych funduszów utrzymują.

§. 10.

Znajdujące się w okręgu parafialnym kościoły filialne oraz budynki mieszkalne i gospodarcze dla duchownych w §. 9 *a)* wymienionych mają o ile nie istnieją inne prawne zobowiązania — stawiać i utrzymywać parafianie

należący do filialnego okręgu parafialnego przy pomocy rozporządzalnego majątku kościelnego, a ewentualnie i datku patrona, jeśli kościół filialny ma osobnego patrona

Datki konkurencyjne rozdziela się stosownie do podanych wyżej postanowień, tudzież w myśl postanowień ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Nr. 28. Dz. u. kr. i z dnia 15. Listopada 1888, Nr. 96. Dz. u. kr. w stosunku do podatków bezpośrednich, opłacanych przez tych parafian w filialnym okręgu parafialnym. Wymienione w §. 8. pod 2 i 3 osoby fizyczne i prawne, spółki i stowarzyszenia obowiązane do konkurowania na rzecz kościoła macierzystego, wolne są od obowiązku konkurencyi na rzecz kościołów filialnych i budynków, położonych w okręgu parafii macierzystej.

## §. 12.

Wydatki na pokrycie potrzeb z odprawianiem liturgii połączonych, jakoteż wydatki na utrzymanie sług kościelnych, pokrywać należy przedewszystkiem ze źródeł oznaczonych w §. 1. ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Nr. 28. Dz. u. kr. i w §. 2. obecnej ustawy.

O ile wydatki te nie dadzą się pokryć z tych źródeł, otrzyma paroch, a względnie duchowny sprawujący duszpasterstwo, na pokrycie tych kosztów od parafian kwotę ryczałtową, która łącznie z pokryciem wskazanem w powołanych postanowieniach, nie może przenosić rocznie kwoty 100 zł.

Rozłożenie na parafian następuje w myśl postanowień niniejszej ustawy i w stosunku do opłacanej należytości podatków bezpośrednich.

## §. 13.

Dla spraw tyczących się budowania nowych i utrzymywania istniejących budynków kościelnych, jakoteż dla załatwiania spraw konkurencyjnych, ustanowiony będzie w każdej parafii komitet złożony z pięciu członków.

Stałymi członkami tego komitetu są:

Paroch kościoła i patron mający prawo prezenty parocha, lub jego zastępca.

Jeżeli jest dwóch patronów, wtedy ci koleją przez lat trzy są stałymi członkami komitetu. Jeżeli jest więcej jak dwóch patronów, to wybierają z pośród siebie jednego na członka komitetu na lat dwa.

Resztę, to jest trzech, a jeżeli patron nie wykonywa prawa prezenty parocha, czterech członków, wybierają na lat sześć strony konkurujące, przyczem jeśli w okręgu parafialnym są kościoły filialne, których parafianie są obowiązani do konkurencyi na rzecz kościoła macierzystego (§§. 9 i 9 *a)*) — baczyć należy, aby na parafian utrzymujących kościół filialny, przypadł w każdym razie jeden, albo najwyżej dwóch wybrać się mających członków komitetu.

Filialiści, którzy dla ustanowionego przy kościele filialnym duchownego utrzymują budynki mieszkalne i gospodarcze, nie biorą udziału w wyborze komitetu dla kościoła macierzystego.

Przygotowanie i zarządzenie wyborów do komitetu jest obowiązkiem władzy politycznej I. instancyi, a wybór dokonany być ma w miejscu, gdzie się znajduje kościół macierzysty, z analogicznem zastosowaniem postanowień ordynacyi wyborczej gminnej, wszelako bez tworzenia kół wyborczych, pod kierownictwem komisyi wyborczej, która składać się ma z trzech, przez obecnych wyborców ze swego grona wybranych członków pod przewodnictwem członka najstarszego wiekiem.

Uprawnionymi do wyboru i obieralnymi są wszyscy do konkurencyi obowiązani, względnie katolicy dotyczącego obrządku obowiązani do konkurencyi, którzy są według ordynacyi wyborczej gminnej uprawnieni do wyboru i obieralni.

Przy wyborze rozstrzyga absolutna większość głosów uprawnionych, uczestniczących w wyborze.

W razie, gdyby przy pierwszem i drugiem głosowaniu większość ta nie została osiągniętą, należy tych uważać za wybranych, którzy przy drugiem głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los, który wyciągnąć ma przewodniczący komisyi wyborczej.

Wynik wyboru ma być bezzwłocznie podany do wiadomości politycznej władzy powiatowej.

W razie ubytku wybranych członków komitetu w ciągu sześciolecia, należy zarządzić nowy wybór na resztę tego okresu.

Członkowie komitetu pełnią swoje obowiązki bezpłatnie, tylko połączone z tą czynnością wydatki w gotówce mają im być zwrócone.

## §. 13 *a)*.

Tak samo ma być dla każdego, w okręgu parafialnym istniejącego, przez przynależnych parafian utrzymywanego kościoła filialnego (§§. 9, 9 *a)* i 10) utworzony filialny komitet parafialny, złożony z pięciu członków.

Do tego filialnego komitetu parafialnego, który ma być ustanowiony na lat sześć, należą jako stali członkowie każdoczesny do sprawowania duszpasterstwa w okręgu filianym ustanowiony duchowny, względnie w braku tegoż paroch właściwy i patron kościoła filialnego, zaś pozostałych trzech — a jeśli kościół filialny nie ma patrona lub patron niema prawa wykonywania prezenty — czterech członków wybrać mają obowiązani do konkurencyi parafianie okręgu filialnego przy zastosowaniu postanowień §. 13. tej ustawy.

Filialny komitet parafialny ma pod względem stawiania i utrzymywania kościoła filialnego i filialnych budynków mieszkalnych i gospodarczych ten sam zakres działania, jak komitet parafialny kościoła macierzystego i parafii.

§. 15.

W wypadkach, gdy komitet uzna potrzebę użycia środków oznaczonych w § 1. ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866, Dz. u. kr. Nr. 28. i w §. 8. niniejszej ustawy, zawiadomić winien o tem właściwy Ordynaryat w celu stosownego zarządzenia.

W wypadkach zaś uznanej potrzeby zebrania funduszów w drodze konkurencyi, winien komitet odnieść się za pośrednictwem Ordynaryatu do politycznej władzy powiatowej o zarządzenie rozprawy konkurencyjnej, która przez tę władzę na podstawie już udzielonych lub przedłożyć się mających planów, kosztorysów i wykazów funduszów rozporządzalnych rozpoczętą i ostatecznie przeprowadzoną być ma.

W celu ocenienia, czy i o ile pociągnąć można dochód kościoła, względnie kościelny majątek zakładowy do pokrycia preliminowanych wydatków, służy komitetowi prawo przejrzenia rachunków organów zarządu kościoła i inwentarza majątku kościelnego.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

Wiedeń, dnia 16. Kwietnia 1896.

**Franciszek Józef** w. r.

**Gautsch** w. r.

Nr. 26.

# Obwieszczenie

Prezydyum c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Kwietnia 1896, L. 3749/pr., o zmianie §. 89 statutów Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, handlu i sprawiedliwości, zatwierdziło rozporządzeniem

z dnia 8. Kwietnia 1896, L. 10.898, następującą zmianę §. 89 statutu Banku krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uchwaloną na posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 15. Stycznia 1896 z powodu uchwalonego na tem samem posiedzeniu i Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Kwietnia 1896 zatwierdzonego podwyższenia gwarancyi funduszu krajowego za zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym i za spłatę odsetek od tych wkładek do wysokości 4,000.000 złr. w. a., a mianowicie:

Dotychczasowe brzmienie ustępu 2. i 4. §. 89 statutu Banku krajowego uchyla się, a ustępy te na przyszłość opiewać mają:

Ustęp drugi §. 89. „Najmniejsza wkładka może wynosić 5 złr. w. a. a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić czterech milionów złr. w. a.“

Ustęp czwarty §. 89. „Zwrot wkładek oszczędności i spłata odsetek od tychże poręczone zostają posiadaczom książeczek wkładkowych aktywami i funduszem rezerwowym Banku krajowego, a w dalszym rzędzie (subsydyarnie) do wysokości czterech milionów złr. a. w. gwarancyą funduszu krajowego.“

**Sanguszko** w. r.